

Türkçe İçin El Ele ruhu nedir?

Mehmet Akşit

Otobüs kıvrıla kıvrıla dağa tırmanmakla meşgul. Yolun bir yanı kartalları bile ürküten bir uçurum. Sabahın alaca karanlığında yolcular uyku ile uyanıklık arasında kararsızlar. Sonra ne olduysa otobüsün motoru birden duruyor. Şoför, yanında oturmakta olan muavine:

*'Hay Allah, motor da tam duracak yeri buldu'.
'İstersen ben bir bakayım abi'.*

Muavin kapıyı açarak yere atlıyor. Uyanık olan yolcular gözlerini ovuşturarak merakla pencerelerden dışarı bakıyorlar. Hâlâ uyumakta olan birkaç anneyi çocukları dürterek uyandırıyor: *'Neden durduk anne?'*

Birden otobüs geri geri kaymaya başlıyor. Şoför usturuplu bir küfür sallayarak otobüse hakim olmaya çalışıyor. Yolcular ne olduğunu anlama telaşıyla birbirlerine bakıyorlar. Dışardan muavin otobüsün tamponuna yapışmış, ayaklarını toprağa sürterek koskoca otobüsü durdurmaya çalışıyor. İçeriden insanın yüreğini parçalayan çığlıklar duyuluyor. Kimi yolcular camları yumrukluyor, kimisi ayakta, kapının yanında oturan birkaç kişi kapının tokmağına asılmış, dışarı çıkmaya çalışıyor. Otobüs birden sarsılarak duruyor. Alttan çalılıklara takılmış gibi. Arka tekerinin biri ise boşlukta. Herkes tam derin bir nefes almışken otobüs sağ tarafa yatıyor, onu tutmaya çalışan otlardan sıyrılarak yavaşça kaymaya devam ediyor. Artık ölüm yolculuğuna çıkmış otobüsü durduracak güç yok gibi. Umutsuz muavinin yüzünü birden kararlı bir gülümse alıyor. Çekinmeden bir top gibi kıvrılıp kendini otobüsün tekerinin altına atıyor. Güçlkle duran otobüsü terk eden yolcular, tekerleğin altında, yüzünde tatlı bir gülümseme olan muavinin cansız vücuduyla karşılaşıyorlar.

Bir insan nasıl ve nereye kadar yücelebilir diye sorulursa aklıma hep bu öykü gelir. Gencecik yağız bir delikanlının yolcuları kurtarmak için hiç çekinmeden kendini feda etmesi ancak cesur ve çok engin bir yüreğin eseri olabilir.

Geçen yaz Gelibolu yarımadasını rehberin öncülüğünde gezdik. Rehber bize sanki Çanakkale savaşının tatbikatını yaptırdı. İlk günden son güne kadar savaşın yapıldığı yerleri dolaşarak o günleri, kimi zaman dehşet, kimi zaman da hüznle yaşadık.

Bu arada nasıl olduysa, kendini otobüsün altına atan gencin öyküsü aklıma geldi. Çanakkale savaşlarının hüznü ile karışarak beni derin düşüncelere sürükledi.

Sabahın erken saatlerinde beş on asker can derdine düşmüşler, çalılardan arasından kan ter içinde yamaca doğru koşarak kaçıyorlar. Çatışmaları duyunca ne olduğunu anlamak için hızla oraya koşturmuş olan Yarbay Mustafa Kemal askerlerle karşı karşıya geliyor:

*'Ne oluyor? Neden kaçuyorsunuz?'
'Geliyorlar, geliyorlar'.
'Kim Geliyor?'
'Düşman geliyor efendim, İngiliz, İngiliz'.
'Düşmandan kaçılmaz'.
'Cephanemiz kalmadı'.
'Süngüleriniz var ya. Süngü tak ve yere yat'.*

Türk askerlerin yattığını gören Avustralyalı askerler de kendini yere atıyor. Böylece düşmanın ilerlemesi gecikiyor. Buldukları tepe düşerse savaş daha o gün kaybedilecek. Bu arada 57. alay olay yerine yetişiyor. Alay belli ki işin ciddiyetini henüz kavrayamamış. Askerler biraz neşeli, biraz da şakacılar. Mustafa Kemal askerleri topluyor:

'Gidin şurada çalıkların arasında temiz elbisenizi giyin. Biraz sonra hepiniz şehit olacaksınız. Allahın huzuruna çıkacaksınız. Hazırlıklı olun'.

Genç delikanlılar bu sözler üzerine bir tuhaf oluyorlar. Yüzlerinin rengi değişiyor. Sonra acele ederek sessizce temiz çamaşırlarını giyiyorlar. Gözleri yaşlı, kaşları çatık. Ana, baba, kardeş, yavuklu, tek tek gözlerinin önünden geçiyor. Hazırlanan koşarak komutanın önünde sıraya giriyor. Sonra onar kişilik gruplar halinde komutanın emriyle çekinmeden cepheye koşuyorlar. Allah Allah çığlıkları silah seslerini bastırıyor. Şahadete erişmek en fazla 3 dakika sürüyor. Arkada kalanlar sabırsızlıkla sıralarını bekliyorlar. Onlar tarihten silinmeyen her ulusun varlığını, ancak gerekirse kendini feda eden kişiler ile koruduğunu çok iyi biliyorlar. Şehit olana kadar Mustafa Kemal'in şu sözü kulaklarından çıkmıyor:

'Yurdumuzun bağımsızlığı ve huzuru sizin kendinizi feda etmenize bağlıdır'.

Bence, bir insan kendi çıkarlarından ne kadar fedakârlık ederek insanlara hizmet ediyorsa o kadar yüceliyor. Allah kimseye bir daha savaş göstermesin. Sadece savaşta fedakârlık yapılır diye de bir kural yok. Öyle ya, anamızı kutsallaştıran, bizi hiçbir çıkar beklemeden karnında taşıması, emzirmesi ve büyütmesinden kaynaklanmıyor mu? Yoksul ve kimsesizlere iyilik yapanları, Maria Currie'den Albert Schweitzer'e, insanlığa şu ya da bu şekilde hizmet edenleri neden minnetle anıyoruz? Eli kanlı katili yakalamak için uğraşırken vurulan genç bayan polisin ölümüne neden üzüldük? Yangını söndüreyim diye çırpınırken meydana gelen patlamada ölen itfaiyecilere hep beraber ağlamadık mı?

Yurt dışında yaşayan biz Türkler, onurlu bir şekilde varlığımızı devam ettirmek istiyorsak, Türkçemize sahip olmaktan başka seçeneğimiz yoktur. Bulduğumuz

topluma uyum sağlamanın yolu budur; inanç ve kültür değerlerimizi korumanın yolu budur; haklarımızı almamızın yolu budur; çocuklarımızın başarılı olmasının yolu da budur.

Varlığımızı ancak fedakârlık ile koruyabileceğimizi unutmamalıyız. Bu yolda hiçbir çıkar beklemeden insanca üzerimize ne görev düşüyorsa yerine getirmeliyiz. Önce, politik ve dini görüşümüz ne olursa olsun Türkçe bayrağı altında birleşelim. Dedikodu ve kısır çekişmeleri bırakalım. Bizi bölmek isteyenlere, iftira atanlara kulak vermeyelim. Herkes kendi çapında bir şeyler yapabilir. Anneler ve babalar gönüllü olarak Türkçe İçin El Ele'nin [1] çalışmalarına katılabilirler. Dolaşarak, anlatarak, ikna ederek ve çocuklarını Türkçe sınıflarına göndererek, hizmet verebilirler. Hali vakti yerinde olanlar, fakir vatandaşlarımızın Türkçe eğitim masraflarını üzerlerine alabilirler. Değerli öğretmenlerimiz Türkçe ideali için bu kervana katılabilirler. Böylece Türkçe İçin El Ele'nin kolaylaştırdığı haklı yolda, birlik ve beraberliğimizin verdiği gücün tadına vararak, yavrularımızı Türkçesiz bırakmayız. Eriyip yok olmayız.

Nereden geliyor gücümüz? Bu işe can veren ruh nedir? İnanın bu güç, bu ruh, insanlığa hizmet edenleri yönlendiren ruhtur. Muavini tekerin altına attıran ruhtur. Çanakkale şehitlerine, şehitlerin komutanına, onları yetiştirip büyüten anne ve babalarına güç veren ruhtur. İşte Türkçe İçin El Ele'nin ilham kaynağı, işte Türkçe İçin El Ele'nin gücü ve ruhu budur. Başka bir şey değil.

Kaynak

[1] <http://turkce-icin-el-ele.nl>

Prof. dr. ir. Mehmet Akşit,
Enschede 18 Aralık 2006.

© Mehmet Akşit. Ancak ticari olmamak ve kaynak göstermek koşulu ile kullanılabilir.